Dosarul nr. 4r-4452/24 Judecătoria Căușeni (sediul Ștefan Vodă)
4-24061752-02-4r-21102024 Judecător Alexandra SMOLNIȚCHI

D E C I Z I E
în numele Legii

12 iunie 2025 **mun.Chişinău**

COLEGIUL PENAL AL CURŢII DE APEL CENTRU
Având în componența sa:
Președintele ședinței: Silvia CECAN
Judecători: Denis BĂBĂLĂU și Vitalie BUDECI

a examinat în ordine de recurs, fără prezența părților, recursul declarat de către agentul constatator, Ion SIRBU, împotriva Hotărârii Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) nr. 4–86/2024 din 01 octombrie 2024, în cauza contravențională intentată prin Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI 061***** din 06 iunie 2024 în privința lui **MORARI** *****.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
în procedura instanței de fond, din 07.06.2024 până la 01.10.2024;
în Curtea de Apel Centru, din 21.10.2024 până la 12.06.2025.
Procedura de notificare a părților a fost executată.

Verificând legalitatea Hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,

A C O N S T A T A T :

1. Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI 061***** din 06 iunie 2024 întocmit de agentul constatator Ion SIRBU, la data de 01 iunie 2024, ora 22 și 22 minute, Natalia MORARI, aflându-se la domiciliul său din satul *****, raionul Ștefan Vodă a efectuat o chemare intenționat falsă a serviciului specializat – poliția, comunicând că fiica ei ***** are la domiciliu un conflict cu soțul *****, fapte care nu corespund realității.

La data de 06 iunie 2024, în conformitate cu prevederile art.395 alin.(1) și art.400 alin.(5) Cod contravențional, cauza contravențională pornită în privința Nataliei MORARI a fost expediată, pentru examinare, conform competenței, în instanța de judecată, cu solicitarea aplicării în privința făptuitoarei a sancțiunii contravenționale sub formă de amendă.

2. *Prin Hotărârea Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) nr. 4–86/2024 din 01 octombrie 2024* a fost declarată nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție

seria/nr. MAI 061***** din 6 iunie 2024, încheiat de către agentul constatator Ion SIRBU din cadrul Inspectoratului de Poliție Ștefan Vodă în privința Nataliei MORARI.

În temeiul art.461 alin.(1) coroborat cu art.445 alin.(1) Cod contravențional, a fost încetat procesul contravențional pornit în privința MORARI *****, IDNP *****, născută la 12 ianuarie ***** în raionul Ștefan Vodă, cu domiciliul înregistrat în raionul Ștefan Vodă, satul *****, strada *****, din motivul constatării nulității absolute a procesului-verbal cu privire la contravenție.

3. *Nefiind de acord cu Hotărârea instanței de fond, agentul constatator Ion SIRBU a declarat recurs în termenul legal, prin care solicită admiterea recursului, casarea Hotărârii Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) nr. 4–86/2024 din 01 octombrie 2024.*

În motivarea recursului agentul constatator a menționat că, Hotărârea Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) nr. 4–86/2024 din 01 octombrie 2024 este neîntemeiată, din considerentul că, instanța a dat doar o apreciere probelor prezentate la materialele cauzei contravenționale, şi nu a solicitat administrarea suplimentară a unor acte probatorii în cazul constatării lipsei acestora, circumstanțe care ar fi putut fi examinate şi verificate prin prisma argumentelor participanților la proces, ca ulterior să fie emisă o hotărâre motivată, clară şi conform prevederilor legale la caz.

Notează recurentul că la data de 06.06.2024, de către agentul constatator a fost întocmit proces verbale cu privire la contravenție în baza art.342 Cod contravențional în privința cet. MORARI Natalia, pentru faptul că la 01.06.2024, orele 22:22, cet. MORARI Natalia, aflându-se la domiciliu său din s.***** r.Ştefan Vodă, a efectuat o chemare intenționată falsă a serviciilor specializate - poliția, comunicând că fiica ei *****, are la domiciliu un conflict cu soțul *****, faptele care nu corespund realității.

În urma acțiunilor de constatare, (audierea martorilor, probelor anexate la materialul contravențional), a fost întocmit proces verbal cu privire la contravenție în privința cet. MORARI Natalia a.n.***** ambii loc. s.***** r.Ştefan Vodă, în baza art.342 Cod contravențional, care a fost ulterior expediat la Judecătoria Căușeni (sediul Ștefan Vodă), conform competenței (art.395 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod contravențional).

Analizând materialul probator, instanța a constatat că, procesul-verbal seria MAI 061***** din 06.06.2024 întocmit lui MORARI Natalia, nu întrunește condițiile specificate în art.443 Cod contravențional, anulându-l. Consideră Hotărârea sus menționată este neîntemeiată şi solicit anularea ei.

Menționează recurentul că instanța nu a luat în considerente declarațiile martorilor consemnate în procese verbale de audiere, întocmite în modul stabilit de Codul contravențional, ori conform art.425 alin.(1) Cod contravențional "probele sânt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției şi la cunoaşterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei", probelor anexate la procesul contravențional cum ar fi:(caracteristica nesatisfăcătoare cet. MORARI Natalia a.n.*****, recunoaşterea vinovăției de către ultima, că a efectuat acest apel fals, pentru al pedepsi pe ginerele ei care recent a revenit de peste hotare şi cu care nu se află în relații nu prea bune, ş.a.). Reieşind din cele expuse

consideră că în cazul dat, în acțiunile cet. MORARI Natalia a.n.*****, sunt constatate elementele constitutive contravenționale prevăzute de art.342 Cod contravențional, considerând că nu era necesar de încetat întreg procesul contravențional, deoarece neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenție a faptei contravenționale săvârșite, nu a fost efectuată intenționat, doar din neatenție.

4. ***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

În conformitate cu art.3 alin.(1) Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

În conform art.471 alin.(1) Cod contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

La judecarea recursului, Colegiul Penal reieșind din modificările operate prin Legea nr.245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), în temeiul art.447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr.245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), Colegiul Penal a dispus examinarea cauzei penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Fiind notificate de către instanța de recurs părțile la proces, în conformitate cu art.471 alin.(2) Cod contravențional, agentul constatator, și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională se va examina în lipsa părților în procedură scrisă.

5. *Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia de a respinge ca fiind nefondat recursul declarat de agentul constatator Ion SIRBU, împotriva Hotărârii Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) nr. 4–86/2024 din 01 octombrie 2024*, *din considerentele ce succed.*

6. În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit. c) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs *respinge recursul și menține hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.*

Instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală", în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei, hotărâre din 01.02.2005, §35 și Anghel contra României, hotărâre din 04.10.2007, §52*, Curtea

Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Conform prevederilor art.8 alin.(2) Cod contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională. În temeiul prevederilor art.10 Cod contravențional al RM, constituie contravenție fapta - acțiunea sau inacțiunea - ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșita cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancțiune contravențională.

În corespundere cu prevederile art.440 alin.(1) Cod contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Astfel, calificarea faptei constituie stabilirea caracterului acesteia, încadrarea în textul de lege care o prevede şi o sancționează şi determinarea în fapta comisă, a condițiilor cerute de norma de incriminare pentru existenta acestei fapte.

Este de menționat că, la judecarea cauzei instanța de fond a ținut cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că, la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare.

7. În fapt, potrivit materialelor cauzei Colegiul penal reține că, potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI 061***** din 6 iunie 2024 întocmit de agentul constatator Ion SIRBU, la data de 01 iunie 2024, ora 22 și 22 minute, Natalia MORARI, aflându-se la domiciliul său din satul *****, raionul Ștefan Vodă a efectuat o chemare intenționat falsă a serviciului specializat – poliția, comunicând că fiica ei ***** are la domiciliu un conflict cu soțul ***** , fapte care nu corespund realității.

La data de 06 iunie 2024, în conformitate cu prevederile art.395 alin.(1) și art.400 alin.(5) Cod contravențional, cauza contravențională pornită în privința Nataliei MORARI a fost expediată, pentru examinare, conform competenței, în instanța de judecată, cu solicitarea aplicării în privința făptuitoarei a sancțiunii contravenționale sub formă de amendă.

Iar prin Hotărârea Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) nr. 4–86/2024 din 01 octombrie 2024 a fost declarată nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI 061***** din 6 iunie 2024, încheiat de către agentul constatator Ion SIRBU din cadrul Inspectoratului de Poliție Ștefan Vodă în privința Nataliei MORARI și încetat

procesul contravențional pornit în privința MORARI Natalia din motivul constatării nulității absolute a procesului-verbal cu privire la contravenție.

8. Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, Colegiul Penal conchide, că recurentul nu a prezentat instanței de recurs careva argumente și probe prin care s-ar dovedi netemeinicia și ilegalitatea soluției adoptate de prima instanță, din care considerente va respinge ca nefondat recursul declarat în prezenta cauză, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Așadar, Colegiul relevă că, pentru respectarea garanțiilor procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 § 2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, instanța de judecată verifică legalitatea şi temeinicia procesului verbal cu privire la contravenție şi sancțiunea aplicată.

Colegiul penal subliniază că, deși procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare sunt acte administrative care emană de la o autoritate publică dotată cu competența de a constata și de a sancționa faptele contravenționale și se bucură de prezumția de legalitate, de autenticitate și de veridicitate, sancționare contravențională a persoanei trebuie să fie susținută prin probe substanțiale, din care ar rezulta componența de contravenție.

Astfel că, instanța de recurs explică faptul că, agentul constatator are rolul de a administra probe în ordinea prevăzută de lege, necesare în vederea verificării legalității și temeiniciei procesului-verbal. Prin urmare, simpla constatare *ex propriis sensibus* a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanța să stabilească vinovăția unei persoane pe numele căreia s-a întocmit un proces-verbal contravențional. Respectiv, atât timp cât asupra faptelor descrise în conținutul actului sunt neconfirmate prin alte mijloace de probă, în sensul dat pot plana o serie de dubii, fiind aplicabil principiu de drept *in dubio pro reo.*

Conform art.375 Cod contravențional, persoana acuzată de săvârșirea unei contravenții se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa. Concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional.

În conformitate cu prevederile art.440 alin.(1) Cod contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

În conformitate cu art.442 alin.(1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul.

Procesul-verbal se încheie de către agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Prin prisma prevederilor ce guvernează speța dedusă judecății, instanța de recurs reiterează că, scopul legii contravenționale constă în apărarea drepturilor şi libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum şi în prevenirea săvârşirii de noi contravenții.

Astfel, calificarea faptei constituie stabilirea caracterului acesteia, încadrarea în textul de lege care o prevede şi o sancționează şi determinarea în fapta comisă, a condițiilor cerute de norma de incriminare pentru existenta acestei fapte.

9. *Reieşind din normele vizate, dar şi analizând circumstanțele cauzei contravenționale, Colegiul Penal remarcă faptul că soluția instanței de fond privind nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI 061***** din 06 iunie 2024, cu încetarea procesului contravențional, este una corectă şi legală.*

Consecutiv, cu referire la normele precitate, reieşind din materialele cauzei contravenționale, instanța de recurs atestă că, procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit de către agentul constatator cu încălcarea prevederilor art.443 Cod contravențional, şi corespunzător, prin efect direct, condiționează imposibilitatea aplicării răspunderii contravenționale lui MORARI Natalia.

Cu referire la legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, analizând cuprinsul acestuia prin raportare la cerințele prevăzute de lege sub sancțiunea nulității absolute, Colegiul penal constată că dispozițiile legale în materie nu au fost respectate. Astfel, procesul-verbal nu cuprinde toate mențiunile prevăzute de art.443 şi art.445 Cod contravențional.

În conformitate cu art.442 alin.(1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

În temeiul art.443 alin.(1) lit e) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție va cuprinde încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională şi indicii calificativi ai elementelor constitutive ale contravenției.

Conform art.445 alin.(2) Cod contravențional, încălcările prevederilor imperative din Codul contravențional pot duce la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, dacă acestea afectează esențial fondul cauzei.

Consecvent la cele expuse instanța de recurs statuează că conform art.443 alin.(1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție va cuprinde data (ziua, luna, anul) şi locul încheierii; calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorității pe care o reprezintă; numele, prenumele, domiciliul, ocupația contravenientului, datele din buletinul lui de identitate, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; *fapta contravențională, locul şi timpul săvârşirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor şi consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție;* ***încadrarea juridică a faptei, norma materială***

***contravențională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției*;** aducerea la cunoștința contravenientului şi a victimei a drepturilor şi obligațiilor lor prevăzute la art.384 şi 387; obiecțiile şi probele pe care contravenientul le aduce în apărarea sa, precum şi obiecțiile şi probele victimei.

Legiuitorul la art.445 alin.(1) Cod contravențional a legiferat în mod expres consecința nulității absolute, care intervine în mod imperativ, prin efectul legii, și care urmează a fi aplicată de instanța de judecată, *în cazul neconsemnării în procesul verbal cu privire* la contravenție a mențiunilor privind numele, prenumele şi funcția agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunță la numărul de identificare personal şi la evidența automatizată în Registrul de stat al populației, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, ***a circumstanțelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenționale săvârșite*** şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna.

10. Obligația imperativă cu privire la indicarea în procesul-verbal cu privire la contravenție a încadrării juridice a faptei derivă și din prevederile art.443 alin.(1) lit.e) Cod contravențional potrivită căruia procesul verbal cu privire la contravenție ***va cuprinde încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională și indicii calificativi ai elementelor constitutive ale contravenției.***

În așa fel Colegiul constată că învinuirea formulată de agentul constatator nu este una concretă, iar cerințele legale menționate mai sus nu au fost respectate de către agentul constatator Ion SIRBU, în actul de învinuire nefiind indicată încadrarea juridică a faptei contravenționale. La rubrica nr. 6 – „fapta contravențională”, agentul constatator nu a completat procesul cu norma materială din Codul contravențional care să reflecte de care anume contravenție este învinuită persoana.

Instanța de recurs, analizând actele dosarului și argumentele invocate, constată că procesul-verbal privind contravenția întocmit pe numele cet. MORARI Natalia nu respectă cerințele imperative prevăzute de art.443 alin.(1) lit.e) Cod contravențional, în sensul că agentul constatator a omis să indice încadrarea juridică a faptei reținute.

Concret, în conținutul procesului-verbal nu este menționată norma materială din Codul contravențional pretins a fi fost încălcată, lipsind astfel elementul esențial care permite calificarea juridică a faptei, respectiv identificarea clară și precisă a dispoziției legale încălcate. Această omisiune afectează în mod grav dreptul la apărare al persoanei vizate, întrucât o acuzație trebuie să fie clară, precisă și fundamentată legal, astfel încât contravenientul să poată înțelege natura acuzației și să-și poată formula apărările corespunzătoare.

La acest capitol instanța precizează că deși în cererea de recurs declarată de către agentul constatator, a invocat că fapta care i se încriminează persoanei este cea de la art.342 Cod contravențional, Colegiul îi explică agentului constatator că încadrarea juridică a faptei are loc prin actul de învinuire contravențională, la caz prin consemnarea corespunzătoare în procesul-verbal cu privire la contravenție.

Reținerea generică, abstractă și lipsită de fundament juridic a unei presupuse fapte – și anume, că la data de 01 iunie 2024, ora 22:22, în localitatea *****, raionul Ștefan Vodă, Natalia MORARI ar fi efectuat o chemare intenționat falsă a poliției, comunicând despre un presupus conflict familial între fiica sa și soțul acesteia – nu este suficientă pentru a întruni exigențele legale privind actele contravenționale.

Mai mult, în rubrica din procesul-verbal destinată indicării temeiului legal – „*prin ce a comis contravenția prevăzută de art*.” – nu a fost menționată nici o normă contravențională concretă, ceea ce conduce, în baza art.445 Cod contravențional, la nulitatea absolută a procesului-verbal.

Prin urmare, în lipsa unei încadrări juridice clare, explicite și conforme cu cerințele legale, acuzația formulată împotriva cet. MORARI Natalia rămâne incertă și lipsită de fundament legal, ceea ce impune constatarea nulității procesului-verbal contravențional.

Cu referire la legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, analizând cuprinsul acestuia prin raportare la cerințele prevăzute de lege sub sancțiunea nulității absolute, Colegiul penal constată că dispozițiile legale în materie nu au fost respectate. Astfel, procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI 061***** din 06 iunie 2024, nu cuprinde toate mențiunile prevăzute de art.443 și art.445 Cod contravențional.

Cu titlu preliminar, se impun a fi făcute câteva considerații referitoare la natura juridică a procesului-verbal cu privire la contravenție, precum și la forma acestuia. Procesul-verbal de contravenție materializează o manifestare de voință cu caracter unilateral a unei autorități publice (prin intermediul persoanelor care au calitatea de agenți constatatori) și reprezintă un act unilateral cu caracter individual, emis în baza puterii publice, cu scopul de a produce efecte juridice. Procesul-verbal cu privire la contravenție reprezintă un act probator al unei contravenții și trebuie să conțină mențiunile prevăzute de art.443 și art.445 Cod contravențional.

Exigențele prevăzute în articolele citate sunt imperative, întrucât rațiunea instituirii lor a rezidat în conferirea competențelor instanței pentru cercetarea legalității actului constatator prin stabilirea faptelor materiale și verificarea încadrării juridice pe care acestea au primit-o și justețea sancțiunii aplicate. De asemenea, caracterul efectiv al prezumției de nevinovăție impune obligația instituirii unor garanții legale și de ordin practic, cum ar fi încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională și indicii calificativi ai elementelor constitutive ale infracțiunii.

Potrivit prevederilor art.445 alin. (1) Cod contravențional, neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenție (…) a circumstanțelor comiterii şi *încadrării juridice a faptei contravenționale săvârşite* (…) *atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.*

Prin instituirea exigentelor din norma citată, agentului constatator îi revine obligația de a descrie pe deplin fapta contravențională săvârșită. Deci, o descriere generică a faptei contravenționale în procesul-verbal cu privire la contravenție, fără a evidenția elementele de fapt de natură a o individualiza, nu întrunește cerințele de legalitate a acestuia, iar o prezentare generală, lipsită de conținut a faptei, echivalează cu lipsa acesteia și atrage nulitatea procesului- verbal cu privire la contravenție.

Din conținutul prevederilor normei sus menționate, se desprinde că agentul constatator urmează să realizeze o descriere concretă a contravenției, cu specificarea acțiunii/inacțiunii autorului și a tuturor circumstanțelor de natură a reda faptei un caracter contravențional, întrucât rațiunea instituirii acesteia a fost de a permite instanței cercetarea legalității procesului-verbal cu privire la contravenție prin stabilirea faptelor materiale și verificarea încadrării juridice, precum si a echității sancțiunii aplicate.

În lipsa unei descrieri corespunzătoare a faptei, instanța de judecată nu poate exercita controlul de legalitate și temeinicie a procesului-verbal cu privire la contravenție, intervenind *uno ictu* nulitatea acestuia.

11. În lumina celor relatate, Colegiul penal reține că în procesul-verbal cu privire la contravenție agentul constatator nu a completat procesul cu norma materială din Codul contravențional care să reflecte de care anume contravenție este învinuită persoana. Astfel Colegiul reține că fapta contravențională descrisă de agentul constatator în procesul verbal cu privire la contravenție este lipsită de precizie și claritate, și cu o exprimare vagă, adică a înaintat o învinuire neclară atât pentru persoana pusă sub acuzare, cât și pentru instanță care urmează a soluționa cauza, acționând în așa mod contrar prevederilor art.5 alin.(2) Cod contravențional, care interzice interpretarea extensivă defavorabilă şi aplicarea prin analogie a legii contravenționale, adică contrar principiului legalității.

Colegiul penal reține faptul că neconsemnarea, nu doar efectivă, dar și neconsemnarea veridică, completă a datelor și faptelor indicate la art.443 Cod contravențional, fapt care afectează în mod esențial fondul cauzei și nu poate fi înlăturată de instanță, atrage nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, or o altă interpretare, având caracter extensiv-defavorabil, este interzisă potrivit art.5 Cod contravențional.

Din considerentele descrise mai sus, Colegiul Penal a ajuns la concluzie că, fără a cunoaște fapta prejudiciabilă concretă care i se incriminează unei persoane, instanța de judecată nu poate să analizeze și să constate existența contravenției prin determinarea dacă în acțiunile/inacțiunile persoanei se regăsesc semnele componenței contravenției din partea speciala a Codului contravențional. Or, în lipsa încadrării juridice a faptei contravenționale incriminate, instanța de recurs constată ca actul de învinuire este unul ipotetic, care are ca efect încălcarea principiului legalității incriminării.

Astfel, instanța de recurs reține că, contrar prevederilor art.442 alin.(1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit de către agentul constatator *fără a fi indicat încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională și indicii calificativi ai elementelor constitutive ale contravenției.* Astfel, rezultă că învinuirea lui MORARI Natalia este una neconcretă, lipsind contravenientul de dreptul de a fi informat asupra naturii şi cauzei acuzației aduse împotriva sa şi să dispună de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale de la această învinuire nefundamentată și lipsită de precizie, drept garantat de art. 6 par. 3 lit. a) şi b) din CEDO, or, conform hotărârii din 25 septembrie 2008 în cauza Seliverstov vs. Rusia, CtEDO a subliniat că art.6 par.3 lit a) al Convenției, recunoaște dreptul acuzatului de a fi informat oficial nu numai cu privire la învinuirile ce i se aduc, adică despre faptele, pe

care el probabil le-a săvârșit şi pe care se întemeiază învinuirile înaintate, ci de asemenea şi cu privire la calificarea juridică a acestor fapte. Aceasta informație trebuie să fie amănunțită.

Deci, analizând conținutul procesului-verbal contestat sub aspectul legalității întocmirii sale, instanța de recurs reține că nu există o identitate deplină între descrierea circumstanțelor comiterii faptei contravenționale în raport cu încadrarea juridică.

Consecvent la cele expuse instanța de recurs statuează că conform art.443 alin.(1) lit.e) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție va cuprinde*, încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională şi indicii calificativi ai elementelor constitutive ale contravenției.*

Instanța de recurs, examinând aspectele relevate menționează, că procesul-verbal nu corespunde exigențelor art.443 Cod contravențional, agentul constatator admițând omisiuni care atrag conform art.445 Cod Contravențional, nulitatea procesului verbal cu privire la contravenție, or în procesul-verbal nu este indicat încadrarea juridică a faptei contravenționale săvârșite. Încălcările menționate nu au fost înlăturate de către agentul constatator la examinarea cauzei contravenționale şi respectiv acesta fiind nul nu poate fi pus la baza constatării vinovăției lui MORARI Natalia.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că la constatarea faptei, agentul constatator a încălcat prevederile art.443 Cod contravenționale, determină, de rând cu încălcările constatate mai sus, nulitatea actelor procesuale întocmite în cazul dat şi încetarea procesului contravențional pornit în privința făptuitorului, or un element obligatoriu pe care urmează să-l întrunească procesul verbal cu privire la contravenție, cel al indicării faptei contravenționale, circumstanțe care au fost omise de către agentul constatator. Drept urmare, Colegiul stabilește că, procesul-verbal cu privire la contravenție a fost încheiat cu încălcarea prevederilor art.443 Cod contravențional, în particular a dispozițiilor de la alin.(1) lit. e).

Colegiul menționează că, cu privire la contravenția a cărei comitere a fost reținută în sarcina lui MORARI Natalia, instanța de recurs a observat că în cauză nu s-a făcut dovada veridicității situației de fapt reținute în procesul-verbal de contravenție constatată de către agentul constatator, prin probe certe, pertinente şi de netăgăduit, astfel încât în favoarea persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție acționează principiul in *dubio pro reo*. În lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, instanța reține că acesta este un principiu complementar prezumției de nevinovăție. Înfăptuirea justiției cere ca judecătorii să nu se întemeieze, în hotărârile pe care le pronunță, pe probabilități, ci pe certitudini dobândite pe bază de probe decisive, complete, sigure, în măsură să reflecte realitatea obiectivă. De altfel, potrivit art.375 alin.(3) Cod contravențional, toate dubiile care nu pot fi înlăturate în condițiile legii trebuie apreciate în favoarea persoanei învinuite.

12. Concluzionând, instanța de recurs relevă că procesul-verbal contestat este lovit de nulitate, care poate fi invocată și din oficiu, or, legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție într-o anumită forma „*ad validitatem”,* cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond şi de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit.

În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art.443 Cod contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție prin prisma art.445 Cod contravențional.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că la examinarea cauzei contravenționale, instanța va ține cont de rigorile art.458 Cod contravențional, care indică că, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine, caracterul veridic al contravenției imputate, existenta cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, existenta circumstanțelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancționării şi, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale, alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Prin prisma prevederilor ce guvernează speța dedusă judecății, instanța de recurs reiterează că, scopul legii contravenționale constă în apărarea drepturilor şi libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum şi în prevenirea săvârşirii de noi contravenții. Concomitent, instanța de recurs reține că procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare se bucură de prezumția de legalitate, prezumție care, la rândul său, se bazează pe prezumția de autenticitate şi de veridicitate, până în momentul în care această prezumție nu este răsturnată categoric.

În susținerea poziției sale, instanța de recurs elucidează că, procesul-verbal de constatare și sancționare nu poate face dovada deplină, prin el însuși, a existenței faptei, a autorului acesteia și a vinovăției, acest proces-verbal, fiind doar actul prin care o persoană este acuzată de săvârșirea contravenției. În conformitate cu jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, instanțele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăția inculpatului prin adoptarea unor soluții motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil, în cazul în care instanțele judecătorești naționale se abțin de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părții care le-a formulat posibilitatea de a ști dacă o anumită susținere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil *(Ruiz Torija contra Spaniei, 09.12.1994, §29; Papon contra Franței (nr.2), dec., 15.12.2001; Boldea contra României, 15.02.2007, §30).*

13. Cu referire la situația analizată supra, în cadrul examinării recursului, Colegiul a fost în imposibilitate de a stabili elementele de bază în această cauză, care ar proba vinovăția lui MORARI Natalia, în conjunctura în care, agentul constatator nu a stabilit încadrarea juridică a faptei contravenționale, circumstanțe în care se remarcă lipsa dovezilor veridicității situației de fapt, reținute în procesul-verbal cu privire la contravenție contestat, astfel încât în favoarea contestatarului acționează principiul *in dubio pro reo.*

În această ordine de idei, Colegiul penal subliniază că, deși procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare sunt acte administrative care emană de la o autoritate publică dotată cu competența de a constata și de a sancționa faptele contravenționale și se bucură de prezumția de legalitate, de autenticitate și de veridicitate,

sancționare contravențională a persoanei trebuie să fie susținută prin probe substanțiale, din care ar rezulta componența de contravenție.

În final, Colegiul alăturat instanței de judecată conchide că este necesară și oportună doar decalarea nulității absolute a procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI 061***** din 06 iunie 2024 cu încetarea procesului contravențional, deoarece procesul-verbal contestat nu întrunește condițiile specificate de art.445 Cod contravențional și duce la nulitatea absolută a acestuia.

Se apreciază că instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor, a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional, care prevăd examinarea cauzei contravenționale sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei. Conform prevederilor art.470 Cod contravențional, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute la art.466 Cod contravențional, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Nici un motiv din cele indicate în dispoziția normei cuprinse la art.467-468 Cod contravențional nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept și care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Din lecturarea textului hotărârii adoptate și pronunțate asupra vinovăției făptuitorului, nu se reliefează împrejurarea că prima instanță a adus atingere art.6 CEDO, prin prisma motivării hotărârii judecătorești, or hotărârea cuprinde, circumstanțele constatate, probele pe care se întemeiază concluzia, norma contravențională în baza căreia este adoptată soluția, fiind dată în conformitate cu prevederile articolului 462 Cod contravențional.

Astfel, Colegiul consideră că instanța de fond a pronunțat o hotărâre legală, întemeiată și motivată, iar în situația în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzația, permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță *(Hotărârea CEDO Garcia Ruiz versus Spania).*

Colegiul penal reiterează că, argumentele aduse de către agentul constatator în susținerea cererii de recurs sunt declarative și neconfirmate prin probe pertinente care din punct de vedere al utilității nu coroborează între ele. Instanța de recurs subliniază că, recursul înaintat nu conține nici unul din temeiurile prevăzute de art.466 Cod contravențional pentru atacarea hotărârilor cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, fiind indicat dezacordul cu hotărârea contestată fără a fi invocate careva argumente plauzibile, fapt ce constituie temei de respingere a recursului ca fiind nefondat, or, conform art.470 alin.(3) Cod contravențional, instanța de recurs judecă recursul în limitele temeiurilor pentru recurs, având dreptul, în afara temeiurilor invocate și cererilor formulate de recurent, să examineze și alte temeiuri fără a agrava situația contravenientului, circumstanțe care la caz nu se regăsesc.

Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul Penal constată o motivare amplă și temeinică a încheierii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Potrivit

jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului argumentelor primei instanțe. În cazul în care instanța de fond și-a motivat soluția luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează concluziile sale, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, prima instanță a dat o apreciere corectă probelor administrate și a adoptat o hotărâre întemeiată, iar cererea de recurs este neîntemeiată, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de agentul constatator Ion SIRBU și a menține Hotărârea Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) nr. 4–86/2024 din 01 octombrie 2024, fără modificări.

14. Conducându-se de prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit. c), 474 Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E :

Se respinge ca nefondat recursul declarat de agentul constatator, Ion SIRBU, împotriva Hotărârii Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) nr. 4–86/2024 din 01 octombrie 2024, în cauza contravențională intentată prin Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI 061***** din 06 iunie 2024 în privința lui **MORARI *****, și menține fără modificări Hotărârea atacată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Silvia CECAN**

Judecătorii **Denis BĂBĂLĂU**

Vitalie BUDECI